

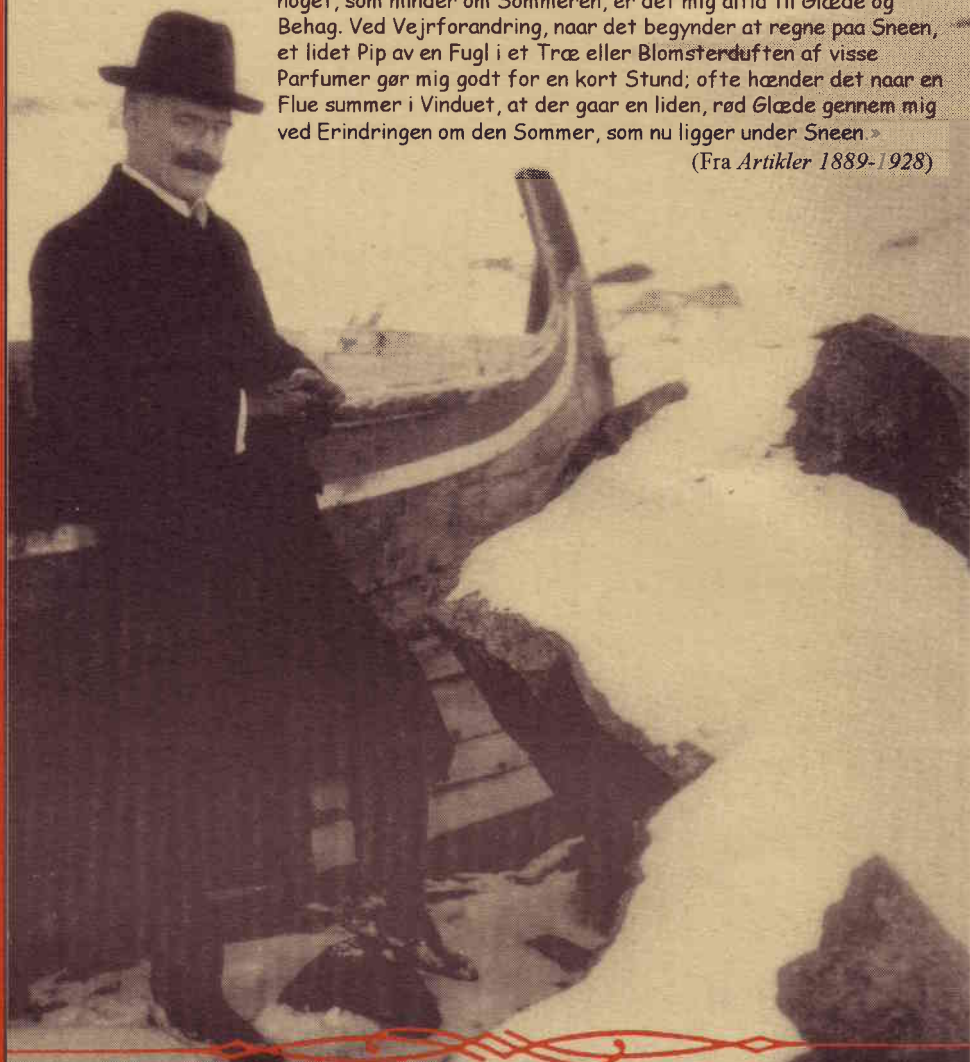
Knut Hamann

Nr. 4-5 / 2002
Hamsun-nytt

«Vinteren er min haardeste Tid. Jeg liker ikke Sne, jeg pines ved Synet av den, og min Fornuft skønner intet andet af den end den evige og naturstridige Idioti. Hvis der om Vinteren hænder mig noget, som minder om Sommeren, er det mig altid til Glæde og Behag. Ved Vejrforandring, naar det begynder at regne paa Sneen, et lidet Pip av en Fugl i et Træ eller Blomsterduften af visse Parfumer gør mig godt for en kort Stund; ofte hænder det naar en Flue summer i Vinduet, at der gaar en liden, rød Glæde gennem mig ved Erindringen om den Sommer, som nu ligger under Sneen.»

(Fra Artikler 1889-1928)

Redaktøren har ordet

Mørketiden er over oss, vi er inne i nettopp denne snøens og kuldens årstid, og Hamsuns ord er kanskje ikke så aldeles gale; jeg, og mange med meg, liker jo denne tiden, men det kan vel være fordi at vi har denne erindringen om sommeren som ligger der under og venter på å få slippe til. Vi har råd til å kose oss med noe som egentlig er litt ubehagelig, nettopp fordi vi vet at vi har noe bedre i vente....Ja, ikke vet jeg, men sannheten er i hvert fall at med vinterens ankomst, går vi også julemåneden i møte. Midt i mørket lyser vi opp våre sinn med denne sote høytid, og Hamsun har skildret julen ved flere anledninger. I dette nummeret får medlemmene en smak av et par av disse; novellen *Jul i åsen*, som er hentet fra *Siesta* (1897) og et utdrag fra romanen *Benoni* (1908). Det finnes flere noveller om jul i nevnte novellesamling, og også skildringer om dette tema i andre av hans romaner, men vi har dessverre ikke plass til mer her. Det som er så fint med de utvalgte tekstene, er spennvidden, miljøkontrasten; dette gjelder for øvrig også for de andre juleskildringene jeg har lest hos Hamsun.

Han skriver jo like levende og godt om fattigdom og nød som om velstand og overflod.

2002 har virkelig vært et begivenhetsrikt år i Hamsuns navn. Over det ganske land, og flere steder i utlandet, ble 50-årsdagen for Hamsuns død markert på en verdig måte, og årets Hamsundager ble et flott og mangfoldig arrangement, som nok mange med meg vil huske lenge. Ellers skjer det jo så mangt rundt omkring hele tiden; folk leser Hamsun, noen forsker på hans litteratur mens andre forsker mer på hans liv. Enkelte gjør litt av alt, men hovedsaken er at mange er engasjert på mange plan. Alt dette gjør Hamsun levende for oss i dag, og slik håper jeg det vil fortsette i lang tid framover. Ikke minst er det en utfordring i vårt stadig mer hektiske samfunn å engasjere ungdommen, og få dem til å innse hvor mye verdifull livsvisdom og glede man kan hente ut fra litteraturen.

Redaksjonen i Hamsun-nytt ønsker alle, enten det blir julefeiring, lysfest eller noe annet, en fredelig utgang på dette året, og et godt nytt år. Vi ser fram til en enda bedre start i 2003, med nye utfordringer og mer Hamsun!

Kathrine Fosshei, red.

Ansvarlig redaktør : Kathrine Fosshei

Sats/layout : Lokalavisa NordSalten

Forsidebilde: Hentet fra Øystein Rottem: *Hamsuns liv i bilder*

(Gyldendal Norsk Forlag)

Vellykket Hamsun-arrangement på Norlis bokkafé

Lørdag 30. november deltok Lars Frode Larsen og Even Arntzen - begge to profilerte styremedlemmer i Hamsun-Selskapet – på Norlis bokkafé i Oslo.

Rundt førti tilhørere, deriblant Hamsuns barnebarn Leif Hamsun, hadde funnet veien til Norli for å høre på Larsen og Arntzen. Først presenterte Arntzen Hamsun-Selskapets virksomhet generelt og deretter Selskapets siste utgivelse spesielt – rykende fersk fra trykkeriet - *Knut Hamsun og 1890-tallet. 10 foredrag fra Hamsun-dagene på Hamarøy 2002*. Even Arntzen presenterte også sin egen roman, *Veien mot Ngaje Ngai*, etter sigende noe såpass sjeldent som en lærd og lekfull røverroman, spekket med referanser til verdenslitteraturen og verdenshistorien. Etter hva Hamsun-nytt har forstått skal også selveste Hamsun være

en sentral skikkelse i denne romanen! Så entret Lars Frode Larsen podiet med sin siste store Hamsun-biografi (558 sider!), nærmere bestemt *Tilværelsens Udlænding. Hamsun ved gjennombruddet 1891-1893*. Med *Tilværelsens Udlænding* avslutter Larsen sitt ruvende og ytterst imponerende trebindsverk om Hamsuns oppvekst- og gjennombruddsår. Sentralt i årets bok står blant annet foredragsturnéen i 1891, som viser seg å ha hatt et langt større omfang enn man hittil har trodd. Arrangementet kom i stand gjennom et samarbeid mellom Hamsun-Selskapets lokalavdeling i Oslo og Norli bokhandel.

siden sist

På Cappelen Antikvariats auksjon torsdag 28. november gikk håndskriftmateriale fra Hamsun, Ibsen og Undset under hammeren. Knut Hamsuns førstekorrektur av romanen *Men livet lever* var verdsatt til 125 000 kroner, men oppnådde hele 240 000 kroner. Antikvar Idar Nilstad fikk tilslaget, men vil ikke røpe hvem som nå er den stolte eier av dette historiske materialet. Til sammenlikning gikk Ibsens *Brand* for samme sum, men den var på forhånd verdsatt til hele 350 000 kroner. Tidligere har det vært vanlig at Nasjonalbiblioteket tar hånd om forfatternes arkivmateriale, men dette er det altså nå slutt på. Ifølge Tone Modalsli i håndskriftsamlingen ved Nasjonalbiblioteket blir det for dyrt å kjøpe dette materialet på slike auksjoner.

Innspill

Hu, det er Høst paa Jorderige nu, Træerne har ingen Blade mer, og selv Menneskene gaar ind i den evige Søvn. Jeg lever ikke godt før til næste Sommer! ak, jeg skulle ikke være til i Sneen, jeg hører hjemme i sydlige Egne. Ifjor saa jeg ikke et Snefug hele Vinteren, og Træerne efter Boulevarderne skød Løv to Gange. Og alligevel bryder jeg mig ikke om Paris. Jeg skulde være paa Landet i et varmt Jordstrøg og have en Kone og et Barn og en Poteteshave og en Ko. Du vil forstaa de, naa du har læst min sidste Bog, som handler om Naturmagter og som danner af Mystik og Stemning.

Fra et brev til Kalla Neeraas. 4. november 1894. Knut Hamsun

Karlsruhe 16. November 2002

Kære Kathrine

Jeg bliver jo ofte spurgt om tyskerne stadig læser og kender Knut Hamsun !! dertil må jeg svare, ja det gør de, der bliver stadig skrevet bøger om ham, nu sidst.

Knut Brynhildsvoll: Sult, Sprell og Altmulig. Alte und neue Studien zu Knut Hamsuns antipsychologischer Romankunst. Peter Lang Verlag 1998.

Heiko Uecker: Neues zu Knut Hamsun. Peter Lang Verlag 2002.

Wilhelm Friese: Knut Hamsun und Hall-dor Kiljan Laxness. Anmerkungen zu Werken und Wirkung. Francke Verlag 2002.

Avisartikler bliver skrevet, nu sidst ved 50 året for Hamsuns død, og det store fund af Hamsuns arkiv. Der bliver også arbejdet med Hamsuns tekster i skolerne, det ser jeg ved nogle af de henvendelser jeg får via min hjemmeside med forskellige spørgsmål.

Og sidst men ikke mindst. Hamsuns romaner bliver stadig udgivet i nye udgaver, og anmeldet i flere aviser. Her er et par små pluk fra anmeldelsen af nyudgivelsen af «Paa

gjengrodde stier»

«Auf überwachsenen Pfaden» Frankfurter Rundschau 18.10.2002. ved Rüdiger Wartusch.

Alles schwimmt auf dem Tablett. Biographische Prosa aus der Haft - Knut Hamsun, noch einmal taub und unschuldig. «—Der das schreibt, in den letzten Wochen des Zweiten Weltkriegs und in den ersten Jahren danach, ist ein Mann in den besten Jahren, Knut Hamsun der 1920 den Nobelpreis für Literatur für sich verbuchen konnte, ist vielleicht Norwegens bekanntester Autor vor Jostein Gaarder, ganz sicher nicht der Unumstrittenste seines Landes. Er schreibt, angeklagt der Kollaboration mit den deutschen Besatzern, in der Gefangenschaft - über sich, seinen Prozess und seinen Alltag. Vor allem über den»—

Doch gelegentlich - und wenn man genauer hinschaut, fast ständig - schwingen Bedeutungsebenen mit, die eine metaphorische Lesart nahelegen. Über einen Spezierring etwa heißt es———

Rüdiger Wartusch har skrevet en ret lang anmeldelse, men havde ønsket sig en «erhellender Anhang» «Das Nachwort von